

1. Giriş

İklim değişikliği, ekosistemleri, ekonomileri ve toplumları küresel olarak etkileyen bir sorundur. Bu nedenle tüm ülkelerin, sürdürülebilir bir ekonominin ve iklim eylemlerini yönlendiren yönetim yapılarının taleplerini karşılamak için çevre eğitimi ve yeşil kariyer yollarının geliştirilmesini içeren politika çerçevelerine ihtiyacı vardır.

2. İklim Değişikliğinde Politika ve Yönetim

Politika çerçeveleri, yerel, ulusal ve küresel düzeylerde iklim değişikliğiyle mücadele için gereken eylemleri ve düzenlemeleri şekillendirir ve yönetim yapıları, bu iklim politikalarının uygulanmasını, izlenmesini ve yürürlüğe konulmasını sağlar.

Bazı uluslararası iklim değişikliği sözleşmesi ve eylemi, iklim değişikliğini ele almak için küresel çabaları önemli ölçüde artırmıştır. Bu çerçeveler ve anlaşmalar, ülkeleri sera gazı emisyonlarını azaltma, iklim etkilerine uyum sağlama ve sürdürülebilirliği teşvik etme konusunda iş birliği yapmak üzere bir araya getirmiştir. İşte en etkili olanlardan bazıları şunlardır:

3. İklim Değişikliği Konusundaki Önemli Uluslararası Sözleşmeler ve Anlaşmalar

1. Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi (UNFCCC) – 1992

1992'de Rio de Janeiro'daki Dünya Zirvesi'nde imzalanan sözleşme, gelecekteki küresel iklim anlaşmaları için zemin hazırlamıştır. Tüm ülkelerin iklim değişikliğiyle mücadeleden sorumlu olduğunu ancak gelişmiş ülkelerin öncülük etmesi gerektiğini kabul ederek ortak ancak farklılaştırılmış sorumluluklar ilkesini benimsemiştir.

2. Kyoto Protokolü – 1997

1997'de kabul edilen Kyoto Protokolü, gelişmiş ülkeleri her ülke için müzakere edilen hedeflere dayalı olarak sera gazı emisyonlarını azaltmaya mecbur eden yasal olarak bağlayıcı bir uluslararası anlaşmadır.

3. Paris Anlaşması – 2015

2015'te COP21'de kabul edilen Paris Anlaşması, küresel ısınmayı 1,5°C ile sınırlayarak, küresel ısınmayı sanayi öncesi seviyelerin 2°C üzerinde tutmayı hedefleyen etkili bir uluslararası anlaşmadır.

4. Kyoto Mekanizmaları: Emisyon Ticareti, TKM ve OU

Kyoto Protokolü kapsamında, ülkelerin emisyon azaltma hedeflerine ulaşmalarına yardımcı olmak için üç adet piyasa tabanlı mekanizma oluşturulmuştur: Bunlar: Emisyon Ticareti, Temiz Kalkınma Mekanizması (TKM) ve Ortak Uygulama (OU)'dır.

5. Ozon Tabakasını İncelten Maddeler Hakkında Montreal Protokolü – 1987

Montreal Protokolü, en başarılı uluslararası çevre anlaşmalarından biri olarak kabul edilir. Uygulanması, ozon tabakasını incelten maddelerde önemli bir azalmaya yol açmıştır ve protokolün iklim faydaları arasında milyonlarca ton CO2 eşdeğeri emisyonun salınmasının önlenmesi yer almaktadır.

6. Küresel İklim Finansman Mekanizmaları: Yeşil İklim Fonu (YİF) ve Uyum Fonu

Yeşil İklim Fonu (YİF), gelişmekte olan ülkelere iklim azaltma ve uyum projeleri için fon sağlamak amacıyla kurulmuştur. Uyum Fonu, savunmasız ülkelerin iklim değişikliğinin etkilerine uyum sağlamasını desteklemektedir.

7. IPCC Raporları (İklim Değişikliği Hükümetlerarası Paneli)

BM ve Dünya Meteoroloji Örgütü (WMO) tarafından kurulan IPCC, iklim değişikliğiyle ilgili bilimi, etkilerini ve olası adaptasyon ve azaltma stratejilerini değerlendirir.

8. COP Zirveleri (Taraflar Konferansı)

COP, UNFCCC'nin karar alma organıdır. COP zirveleri, uluslararası iklim politikasını şekillendirmede ve küresel iş birliğini teşvik etmede merkezi bir rol oynamaktadır. Ülkelerin yeni taahhütlerde bulunmaları, NDC'lerini güncellemeleri ve iklim finansmanı ve teknoloji transferini tartışmaları için bir platform sağlamaktadır.

9. Sürdürülebilir Kalkınma için 2030 Gündemi ve Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri (SKH)

2015 yılında dünya liderleri, biri (SKH 13) özellikle iklim eylemine odaklanan 17 SKH içeren Sürdürülebilir Kalkınma için 2030 Gündemini kabul etmiştir. Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri, 2030 yılına kadar yoksulluğun ortadan kaldırılmasını, gezegenin korunmasını ve herkes için refahın sağlanmasını amaçlamaktadır.

10. 2021 Glasgow İklim Paketi (COP26)

Glasgow'daki COP26'da ülkeler, emisyon azaltımları için daha güçlü hedefler, kömürü aşamalı olarak kaldırma çabaları ve gelişmekte olan ülkeler için iklim finansmanını artırma taahhütleri dahil olmak üzere iklim eylemini hızlandırmak için yeni taahhütlerde bulunmuştur.

Bu uluslararası sözleşmeler, eylemler ve anlaşmalar, iklim değişikliğine yönelik küresel yanıtı şekillendirerek hem politika çerçevelerini hem de çevresel zorlukları ele almak için pratik girişimlere hız vermiştir.

Bu yol gösterici eylemlerin yanı sıra, güncel ve kanıtla dayalı çevre ve iklim eğitimi için bir çerçeve sunan bazı kılavuz belgelerden bahsetmeye de ihtiyaç vardır. Bu belgeler şunlardır:

- 1. UNESCO Sürdürülebilir Kalkınma Eğitimi (ESD) Çerçevesi:** Bu belge pedagojik yaklaşımları, küresel yeterlilikleri ve önerileri içermektedir.
- 2. Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli (IPCC) Raporları:** Bu raporlar, iklim değişikliğiyle ilgili en son bilimsel verileri, etkileri, riskleri ve azaltma ve uyum için önerilen stratejileri kapsamaktadır.
- 3. OECD Çevre Eğitimi Politikası ve Uygulamaları Raporu:** Bu rapor, çeşitli ülkelerdeki etkili çevre eğitimi politikaları ve uygulamaları hakkında içgörüler sunmaktadır.
- 4. Tiflis Bildirgesi (UNESCO-UNEP, 1977):** Dünya çapındaki çevre eğitimi programlarının temelini oluşturan hedefleri ve ilkeleri tanımlamaktadır.
- 5. Yeni Nesil Bilim Standartları (NGSS):** Bu standartlar, özellikle çevre biliminde öğrenciler için belirli öğrenme hedeflerini ana hatlarıyla belirtmektedir.
- 6. CLIL (İçerik ve Dil Bütünleşik Öğrenme) Öğretim Kılavuzu:** Dil öğrenimini çevre ve iklim bilimi eğitime entegre etmek için ilgili stratejiler sunmaktadır.
- 7. Küresel Çevre Görünümü (GEO) Raporları:** Birleşmiş Milletler Çevre Programı (UNEP) tarafından yayınlanan bu raporlar, dünya çapındaki çevre sorunlarıyla ilgili verileri ve analizleri sunmaktadır.

8. İklim Eylemi Üzerine Uluslararası Gençlik Beyaz Bülteni: Gençlik ağları ve örgütleri tarafından hazırlanan bu belgeler, genellikle gençlerin iklim sorunlarını nasıl algıladıkları ve ele aldıkları konusunda benzersiz içgörüler sunmaktadır.

9. 2017'den itibaren etik ilkelere sahip UNESCO İklim Değişikliği Bildirgesi: UNESCO Üye Devletlerinin iklim değişikliğinin ahlaki olarak kabul edilemez hasar ve adaletsizlik yaratabileceği konusundaki endişelerini ifade etmektedir.

Girişimler ve oluşturulan belgeler göz önüne alındığında, etkili eylemler olduğu gözlemlenmektedir. Ancak, uzun vadeli iklim hedeflerine ulaşmak için çok daha fazla eyleme ihtiyaç vardır ve uluslararası iş birliği, iklim değişikliğinin etkilerini azaltmanın anahtarıdır.

Le_moon – projemiz- bize uluslararası iş birliği şansı vermiştir. Projemizi çalışırken tüm çıktılarımızın yolu politika çerçevelerine kesişmiş, bu da bizi politika yapımcılarla iş birliği yapmaya ikna etmiştir. Her bir ortağın, özellikle kendisi de politika çerçevelerini inceleyen bir hükümet kuruluşu olan AFAD'ın - Manisa İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü'nün - çabalarıyla politika yapımcılarla bağlantı kurabildik.

Manisa Afad çatısı altında Le_moon'un Gençlik Ekibi bir forum etkinliğinde bir araya geldi. Farklı komitelerde çevresel zorlukları ve iklim krizini tartıştılar ve politika yapımcılara iletilen bir çözüm önerisi yayınladılar.

ABOUT FORUM VISION

It's all important to provide young people with an environmental education that will enable them to define environmental problems, collect relevant information and make correct decisions

4. Politika Yapıcılar İçin Öneriler

- **İklim Eğitimi Güçlendirin:** Eğitim kurumları ve topluluklar içinde iklim okuryazarlığı programlarına yatırım yapmak, bilgili ve hazırlıklı bir nüfus oluşturur.
- **Yeşil Teknoloji ve Yeniliğe Destek:** Hibe, sübvansiyon ve elverişli vergi politikaları temiz enerji, atık yönetimi ve su tasarrufu teknolojilerinin geliştirilmesini teşvik eder.
- **Yenilenebilir Enerjiye Yatırımı Artırın:** Teşvikler ve hükümet destekli projeler, güneş, rüzgar, hidro ve diğer yenilenebilir kaynakları teşvik ederek fosil yakıtlardan geçişi teşvik eder.
- **Çevresel Kanunları Uygulayın:** Yönetmelikleri uygulamak ve yürürlüğe koymak kirliliği sınırlar, ekosistemleri korur ve sorumlu kaynak kullanımını teşvik eder.
- **İklim Eşitliğine Odaklanın:** Marjinal topluluklara fayda sağlayan politikaları destekleyerek çevresel adaleti ele almak, yerli haklarını korur ve çevreyle olan benzersiz ilişkilerini tanır.

5. Projemiz Özelinde Politika Yapıcılar İçin Öneriler

Projemiz, bir e_müfredat, e_modüller ve e_öğrenme platformuyla sonuçlanmıştır. Çevre Eğitimi ve İklim Değişikliği e-Müfredatı, e_modüller ve e_öğrenme platformunu okul eğitimine etkili bir şekilde entegre etmek için Milli Eğitim Bakanlığı, çevre örgütleri ve okul yöneticileri arasında iş birliği şarttır. Yetkililer, eğitimcileri proje metodolojisi, içeriği ve etkileşimli yaklaşımla tanıştırmak için ilk öğretmen eğitimi ve oryantasyon

programları düzenlemelidir. Okullar, öğrencilerin hem yüz yüze hem de uzaktan öğrenme ortamlarını geliştiren dijital içerikle etkileşime girdiği karma bir öğrenme modeli benimseyebilir. Proje sonuçları, etkilerini ölçmek ve öğretmen ve öğrenci geri bildirimlerine göre uyarlamak için bölgelerdeki seçili okullarda pilot olarak uygulanabilir. Okullar, uygulamalı projeleri, güncel çevre politikaları hakkında tartışmaları ve sürdürülebilirlik girişimleri konusunda yerel topluluklarla iş birliğini teşvik eden çevre kulüpleri veya ders dışı etkinlikler düzenleyerek proje çalışmalarını daha da destekleyebilir. Bu proje aracılığıyla çevre okuryazarlığı ve sürdürülebilirlik uygulamaları teşvik edilerek, Avrupa genelindeki öğrenciler iklim değişikliğinin yerel, ulusal ve küresel ölçekteki etkilerini ele alma ve azaltma konusunda daha donanımlı hale getirilecektir.

6. Sonuç

İklim değişikliğinin ortaya çıkardığı karmaşık zorluklarla başa çıkmak için güçlü, işbirlikçi bir yaklaşım esastır. Politikalar ve yönetim çerçeveleri, eğitim ve iyi hazırlanmış bir iş gücüyle birleştiğinde sürdürülebilir, dayanıklı bir geleceğe giden yolu açabilir.

UNESCO politika laboratuvarı:

“Cinsiyet, iklim ve ekonomik adalet arayanlar da dahil olmak üzere çeşitli hareketlerin ekososyal refah için baskı yapmak üzere bir araya gelmesi gerekiyor (Jones ve O’Donnell, 2018).

Dönüştürücü gücümüzü inşa etmek için fikirlerde, dilde veya hayal gücünde olsun her düzeyde kolektif seferberlik ve kapsayıcı katılıma ihtiyaç vardır.’

7. Kaynakça

IPCC raporları, BM belgeleri, bilimsel makaleler ve iklim değişikliği, sürdürülebilirlik ve yeşil işgücü geliştirme konusundaki politika belgeleri de dahil olmak üzere kapsamlı bir kaynak listesi kullanılmıştır:

- Murphy, M. (2022). From talk to walk - what we need to build eco-social welfare. UNESCO Inclusive Policy Lab: Think Pieces, December 20, 2022, <https://community.unesco.org/inclusivepolicylab/s/thinkpiece/2256-MCYDCCYCU7VFBVXEUJDKUVIHNOPA>
- United Nations (1992). United Nations Framework Convention on Climate Change (UNFCCC). https://unfccc.int/files/essential_background/background_publications_htmlpdf/application/pdf/conveng.pdf
- United Nations (2015). Paris Agreement. https://unfccc.int/files/essential_background/convention/application/pdf/english_paris_agreement.pdf
- United Nations (n.a.). What is the Kyoto Protocol? https://unfccc.int/kyoto_protocol
- United Nations (2015). Transforming the World: The 2030 Agenda for Sustainable Development. <https://sdgs.un.org/publications/transforming-our-world-2030-agenda-sustainable-development-17981>
- UNESCO (2019). Framework for the Implementation of Education for Sustainable Development (ESD) beyond 2019. https://www.iau-hesd.net/sites/default/files/documents/unesco_esd2030_framework.pdf
- UNESCO (2020). Education for sustainable development: a roadmap. <https://doi.org/10.54675/YFRE1448>
- UN Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) reports. <https://www.ipcc.ch/reports/>

Bu rapor Avrupa Komisyonu tarafından finanse edilmiştir. Avrupa Komisyonu'nun bu raporun hazırlanmasına verdiği destek, yalnızca yazarların görüşlerini yansıtan içeriğinin onaylanması anlamına gelmez. Komisyon, burada yer alan bilgilerin herhangi bir şekilde kullanılmasından sorumlu tutulamaz.